

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς την κα Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Άμεση προστασία, στερέωση και αποκατάσταση του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αμπελοχωρίου Δήμου Μετεώρων».

Η Βουλευτής Τρικάλων, Μαρίνα Κοντοτόλη, καταθέτει προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού, ως Αναφορά, το από 6 Οκτωβρίου 2026 Υπόμνημα του Αναπτυξιακού Συλλόγου Αμπελοχωρίου «Το Μποροβίκο», με το οποίο ζητείται η άμεση κινητοποίηση των αρμόδιων υπηρεσιών για την προστασία, στερέωση και αποκατάσταση του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αμπελοχωρίου, στον Δήμο Μετεώρων.

Σύμφωνα με το υπόμνημα, ο Ιερός Ναός αποτελεί σημαντικό ιστορικό, θρησκευτικό και πολιτιστικό τοπόσημο της περιοχής και αναπόσπαστο στοιχείο της ιστορικής ταυτότητας και της συλλογικής μνήμης της τοπικής κοινωνίας. Κατά την τοπική ιστορική παράδοση, ο ναός χρονολογείται από τον 16ο αιώνα και παρουσιάζει ιδιαίτερη ιστορική και πολιτιστική αξία.

Ωστόσο, όπως επισημαίνει ο Αναπτυξιακός Σύλλογος, ο ναός εμφανίζει σήμερα σημαντικές φθορές, μεταξύ των οποίων και ρωγμές στην τοιχοποιία, γεγονός που προκαλεί εύλογη ανησυχία για την κατάσταση και τη στατική του επάρκεια και καθιστά αναγκαία την άμεση επιστημονική και τεχνική αξιολόγησή του.

Ο Σύλλογος υπογραμμίζει ότι η αντιμετώπιση των προβλημάτων του μνημείου υπερβαίνει τις δυνατότητες ενός τοπικού συλλογικού φορέα και απαιτεί την ενεργοποίηση των αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών, εξειδικευμένων επιστημονικών και τεχνικών φορέων, καθώς και την εξασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδότησης για τις απαιτούμενες εργασίες.

Παράλληλα, ζητείται να εξεταστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού το ακριβές καθεστώς προστασίας του Ιερού Ναού, λαμβάνοντας υπόψη την παλαιότητα και την ιστορική του σημασία, και να εφαρμοστούν όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία διαδικασίες για τη διαφύλαξή του.

Η προστασία του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αμπελοχωρίου δεν αποτελεί μόνο ζήτημα διατήρησης ενός παλαιού κτιρίου, αλλά αφορά τη διαφύλαξη ενός σημαντικού στοιχείου της ιστορικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Αμπελοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής των Μετεώρων.

Για τους λόγους αυτούς, παρακαλείται η κ. Υπουργός να εξετάσει τα ανωτέρω αιτήματα και να ενημερώσει τη Βουλή για τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί το Υπουργείο Πολιτισμού, προκειμένου να διασφαλιστεί η άμεση προστασία και η διάσωση του ιστορικού Ιερού Ναού.

Ακολουθεί το Υπόμνημα του Αναπτυξιακού Συλλόγου Αμπελοχωρίου «Το Μποροβίκο».

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 2026

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Μαρίνα Κοντοτόλη

ΑΠΟ:

Τον Αναπτυξιακό Σύλλογο Αμπελοχωρίου «Το Μποροβίκο»

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΟΥ:

Ιερά Μητρόπολη Σταγών και Μετεώρων

Δήμος Μετεώρων

Νομός Τρικάλων

Περιφέρεια Θεσσαλίας

ΠΡΟΣ: Την Βουλευτή Τρικάλων, Κοντοτόλη Μαρίνα

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Για την άμεση προστασία, στερέωση και αποκατάσταση του Ιερού Ναού «Κοιμήσεως της Θεοτόκου» του Αμπελοχωρίου Τρικάλων.

Αξιότιμη κα. Βουλευτά,

Ο Αναπτυξιακός Σύλλογος Αμπελοχωρίου «Το Μποροβίκο», με ιδιαίτερο σεβασμό προς την ιστορική, πολιτιστική και θρησκευτική κληρονομιά του τόπου μας, σας αποστέλλει την παρούσα επιστολή, προκειμένου να αναδείξει ένα ζήτημα ιδιαίτερης σημασίας για την τοπική μας κοινωνία.

1. Ο Ιερός Ναός «Κοιμήσεως της Θεοτόκου» ως ιστορικό και πολιτιστικό τοπόσημο του Αμπελοχωρίου.

Ο Ιερός Ναός «Κοιμήσεως της Θεοτόκου» Αμπελοχωρίου του Δήμου Μετεώρων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ιστορικά και θρησκευτικά σημεία αναφοράς της τοπικής μας κοινωνίας και ένα ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς του χωριού.

Σύμφωνα με την τοπική ιστορική παράδοση, ο ναός χρονολογείται από τον 16ο αιώνα και, σε κάθε περίπτωση, αποτελεί κτίσμα ιδιαίτερα μεγάλης παλαιότητας, συνδεδεμένο με την ιστορική διαδρομή και τη συλλογική μνήμη των κατοίκων του Αμπελοχωρίου.

Ο συγκεκριμένος ναός αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ιστορικής ταυτότητας του χωριού μας και συνδέεται διαχρονικά με τη θρησκευτική ζωή, τις παραδόσεις, τη μνήμη και την κοινωνική συνοχή των κατοίκων του. Η διατήρησή του μέχρι τις ημέρες μας αποτελεί σημαντική παρακαταθήκη για τις παλαιότερες αλλά και τις νεότερες γενιές.

Για τον λόγο αυτό, η διατήρηση της υλικής του υπόστασης και η προστασία του αποτελούν ζήτημα ιδιαίτερης σημασίας για το Αμπελοχώρι και την ευρύτερη περιοχή.

2. Η σημερινή κατάσταση του ναού και η ανάγκη άμεσης παρέμβασης

Με την πάροδο του χρόνου, σε συνδυασμό με τη διαχρονική φθορά και την ανάγκη συστηματικής συντήρησης, ο Ιερός Ναός παρουσιάζει σημαντικές εμφανείς φθορές.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν οι ρωγμές που έχουν εμφανιστεί στην τοιχοποιία και η συνολική εικόνα του κτιρίου, η οποία δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς τη στατική του επάρκεια και τη δυνατότητα ασφαλούς διατήρησής του χωρίς άμεση τεχνική αξιολόγηση και τις απαιτούμενες εργασίες προστασίας.

Η κατάσταση αυτή καθιστά, κατά την άποψή μας, αναγκαία την άμεση αυτοψία από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη σύνταξη της απαραίτητης επιστημονικής και τεχνικής τεκμηρίωσης, ώστε να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα προβλήματα του μνημείου και τα απαιτούμενα μέτρα για τη στερέωση, συντήρηση και αποκατάστασή του.

3. Η ανάγκη θεσμικής και κρατικής παρέμβασης

Ο Αναπτυξιακός Σύλλογος Αμπελοχωρίου Τρικάλων «Το Μποροβίκο», εκφράζοντας το έντονο ενδιαφέρον της κοινότητας για τη διάσωση και προστασία του ναού, θεωρεί ότι η αντιμετώπιση ενός έργου τέτοιας σημασίας και τεχνικής πολυπλοκότητας υπερβαίνει τις δυνατότητες ενός τοπικού συλλογικού φορέα.

Η εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών, η τεχνική αξιολόγηση, η λήψη μέτρων στερέωσης και ασφάλειας, καθώς και η ενδεχόμενη εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης και αναστήλωσης απαιτούν την εμπλοκή των αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών, εξειδικευμένων επιστημονικών και τεχνικών φορέων και, όπου απαιτείται, την εξασφάλιση της αναγκαίας δημόσιας χρηματοδότησης.

4. Η ανάγκη εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου προστασίας

Η ιδιαίτερη παλαιότητα και ιστορική σημασία του Ιερού Ναού καθιστούν αναγκαία την εξέταση του καθεστώτος προστασίας του από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Δεδομένης της χρονολόγησης του ναού και της ιδιαίτερης ιστορικής του σημασίας, ζητούμε να εξεταστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες το ακριβές καθεστώς προστασίας του και να ληφθούν όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία ενέργειες για τη διαφύλαξή του.

5. Αιτήματα

Με βάση τα παραπάνω, αιτούμαστε να αναδειχθεί το ζήτημα ενώπιον του αρμόδιου Υπουργείου και να δρομολογηθούν, κατά την αρμοδιότητα των υπηρεσιών του, οι αναγκαίες ενέργειες.

Ειδικότερα, ζητούμε:

1. Την άμεση αυτοψία και επιτόπια εξέταση του Ιερού Ναού από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού.
2. Την επιστημονική και τεχνική αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, με ιδιαίτερη έμφαση στις ρωγμές και στα προβλήματα που εμφανίζονται στην τοιχοποιία και στη συνολική στατική συμπεριφορά του κτιρίου.
3. Τη λήψη τυχόν αναγκαίων άμεσων μέτρων προστασίας και στερέωσης, εφόσον αυτά κριθούν απαραίτητα από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
4. Την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών για τη συντήρηση, στερέωση, αποκατάσταση και, όπου απαιτείται, αναστήλωση του ναού.
5. Την ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας και του Αναπτυξιακού Συλλόγου «Το Μποροβίκο» για τα αποτελέσματα της αυτοψίας, τις απαιτούμενες παρεμβάσεις και τον σχεδιασμό για την προστασία και αποκατάσταση του μνημείου.

6. Επίλογος

Ο Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου δεν αποτελεί απλώς ένα παλαιό κτίσμα. Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ιστορίας, της θρησκευτικής παράδοσης και της συλλογικής μνήμης του Αμπελοχωρίου.

Η σημερινή εικόνα του δημιουργεί εύλογη ανησυχία στην τοπική κοινωνία και καθιστά αναγκαία την έγκαιρη κινητοποίηση των αρμόδιων φορέων, πριν η φθορά καταστεί μη αναστρέψιμη ή απαιτηθούν ακόμη πιο εκτεταμένες και δαπανηρές παρεμβάσεις.

Ο Αναπτυξιακός Σύλλογος Αμπελοχωρίου Τρικάλων «Το Μποροβίκο» απευθύνει έκκληση για την άμεση θεσμική κινητοποίηση και την ενεργοποίηση των αρμόδιων υπηρεσιών, ώστε να εξασφαλιστεί η προστασία και η διάσωση ενός μνημείου που αποτελεί πολύτιμο μέρος της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Αμπελοχωρίου.

Πιστεύουμε ότι η διάσωση του Ιερού αυτού Ναού δεν αφορά μόνο τη σημερινή γενιά, αλλά αποτελεί ευθύνη απέναντι στην ιστορία και παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές.

Ο Σύλλογός μας παραμένει στη διάθεση κάθε αρμόδιου φορέα για συνεργασία, παροχή διαθέσιμων ιστορικών στοιχείων, φωτογραφικού υλικού και κάθε άλλου στοιχείου που μπορεί να συμβάλει στην τεκμηρίωση της ιστορικής και πολιτιστικής αξίας του μνημείου.

Σας ευχαριστούμε πολύ εκ των προτέρων!

Με τιμή,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του Αναπτυξιακού Συλλόγου Αμπελοχωρίου «Το Μποροβίκο»,

Ο Πρόεδρος

Πουμάνας Δημήτριος

Η Γραμματέας

Τόλη Γεωργία

Αμπελοχώρι, Μετεώρων

Δευτέρα, 6/10/2026